

**Bijlage 3. Behandeling van de adviezen, opmerkingen en bezwaren bij het ministerieel besluit tot definitieve bescherming als monument van het tramhokje "Breedene Hippodrome" in Breedene**

Provincie: West-Vlaanderen

Gemeente: Breedene, 2de afdeling, sectie C

Objectnummer: 4.01/35002/719.1

-

Dossiernummer: 4.001/35002/101.1

Omschrijving:

Tramhokje "Breedene Hippodrome", Koninklijke Baan zonder nummer

Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit van heden:

Brussel, 15/02/24

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Getekend door: Matthias Diependaele (Sig)  
Getekend op: 2024-02-15 01:04:27 +01:00  
Reden: Ik keur dit document goed



Matthias DIEPENDAELE

## **1. Adviezen en opmerkingen uitgebracht voorafgaand aan de voorlopige bescherming**

### **1.1. Adviezen uitgebracht door de departementen en agentschappen van de beleidsdomeinen Omgeving, MOW en LV**

#### 1.1.1. Beleidsdomein Omgeving

Het advies werd gevraagd op 6 juni 2023.

De afdeling sociale woonprojecten van Wonen in Vlaanderen bracht op 16 juni 2023 een gunstig advies uit over deze bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek bracht op 7 juni 2023 een gunstig advies uit over deze bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Het departement noch de overige agentschappen brachten een advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

#### 1.1.2. Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

Het advies werd gevraagd op 6 juni 2023.

Het Agentschap Wegen en Verkeer (West-Vlaanderen - Exploitatie en Beheer) bracht op 27 juli 2023 een gunstig advies uit over deze bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Het departement noch de overige agentschappen brachten een advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

#### 1.1.3. Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Het advies werd gevraagd op 6 juni 2023.

Het departement noch de agentschappen brachten een advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

### **1.2. Advies uitgebracht door de betrokken gemeente Bredene**

Het advies werd gevraagd op 6 juni 2023.

Het college van Burgemeester en Schepenen bracht op 26 juni 2023 een gunstig advies uit over de bescherming van het onroerend goed. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

### **1.3. Advies uitgebracht door de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed (VCOE)**

Het advies werd gevraagd op 6 juni 2023.

De VCOE bracht op 6 juli 2023 een voorwaardelijk gunstig advies uit over de bescherming van het onroerend goed. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Behandeling van het advies:

- 1) De commissie vraagt te verduidelijken of er binnen het thema 'onroerend erfgoed van de tram' nog andere beschermingsinitiatieven zijn gepland.  
Context vraag: *"De commissie is opgetogen dat dit beschermingsvoorstel aandacht schenkt aan dergelijk klein en kwetsbaar erfgoed, dat net als ander 'secundair' spoorerfgoed vaak ondergewaardeerd blijft. Een gericht beleid inzake (her)waardering en bescherming van spoorerfgoed is nodig om een representatief behoud ervan – in al zijn aspecten – te verzekeren (...). De commissie acht het dan ook aangewezen dit thematisch-typologische onderzoek verder te zetten met oog op een aanvullende inventarisatie en bescherming van het onroerend erfgoed van de tram. De commissie vraagt te verduidelijken of er binnen dit thema nog andere beschermingsinitiatieven zijn gepland."*  
Antwoord: bij de bescherming van het tramhokje in Bredene wordt ingegaan op een ad hoc-aanvraag naar aanleiding van het honderdjarig bestaan van het tramhokje in 2023. Binnen deze regeerperiode is er geen verder thematisch-typologisch onderzoek gepland.
- 2) De commissie vraagt de artistieke waarde toe te kennen.  
Context vraag: *De commissie ondersteunt de aan het monument toegekende historische en architecturale erfgoedwaarden. "Het tramhokje (...) betreft een zeldzaam voorbeeld van een gaaf bewaard tramhokje langs de kusttramlijn en is bovendien uniek omwille van de late art-nouveaustijl. (...) Hoewel de ontwerper vooralsnog niet gekend is, wijkt het art-nouveau-ontwerp duidelijk af van andere eerder functionalistisch opgevatte tramhokjes, waardoor voorliggend monument volgens de commissie getuigt van een kunstzinnig streven."*  
Antwoord: deze aanbeveling wordt opgevolgd. Het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit werden in die zin aangevuld.
- 3) De commissie vraagt om in de beschrijving van de erfgoedelementen en -kenmerken te schrappen dat de ijzeren of betonnen draagstructuur 'wit' geschilderd is.  
Context vraag: *"De commissie suggereert om in deze beschrijving te schrappen dat de ijzeren of betonnen draagstructuur 'wit' geschilderd is omdat in artikel 3 met de beheersdoelstellingen terecht wordt verwezen naar de wenselijkheid van voorafgaand kleurenonderzoek."*  
Antwoord: deze aanbeveling wordt opgevolgd. Het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit werden in die zin aangepast.
- 4) De commissie vraagt om de beheersdoelstellingen nader toe te lichten onder 'hoofdstuk 3. Beheersvisie' van het inhoudelijk dossier. Verder acht de commissie het nodig dat deze beheersdoelstellingen voor wat betreft de technische inspectie en het verdergezet onderzoek op korte termijn worden behartigd.

Antwoord: de beheersdoelstellingen omschrijven de optimale verwezenlijking van de erfgoedwaarden die aanleiding hebben gegeven tot de bescherming. De beheersdoelstellingen zijn onderdeel van de toekomstvisie vanuit het beleidsveld onroerend erfgoed ten aanzien van het beschermde onroerend erfgoed

In die zin worden ze in het ministerieel besluit als wenselijk omschreven. Ik neem akte van de aanbeveling van de commissie dat de technische inspectie en het verdergezet onderzoek best op korte termijn zouden gebeuren. Als in de toekomst werken aan het tramhokje nodig zijn, kan zeker met de zakelijkrechthouder(s) besproken worden wat op dit vlak mogelijk is.

Ik neem akte van de vraag van de commissie om de beheersdoelstellingen te verduidelijken in het inhoudelijk dossier. Dit is inderdaad een mogelijkheid als de beheersdoelstellingen ruimte laten voor interpretatie. In dit geval acht ik ze echter voldoende duidelijk en helder geformuleerd en goed werkbaar als basis voor toekomstig beheer.

- 5) De commissie vraagt om toelatingsplicht 4° aan te vullen met het woord 'smeedijzeren'.  
Antwoord: deze aanbeveling wordt opgevolgd. Het ministerieel besluit werd in die zin aangevuld.

Conclusie: het advies heeft invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit. Het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit werden als volgt aangepast:

- De artistieke waarde werd toegevoegd in het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit. Deze wordt als volgt omschreven: "Het gaaf bewaarde tramhokje langs de kusttramlijn is uniek omwille van de late art-nouveaustijl. Dit ontwerp wijkt duidelijk af van andere eerder functionalistisch opgevatte tramhokjes. De toepassing van de late art-nouveaustijl bij een tramhokje, een bij uitstek utilitair gebouwentype, getuigt dan ook van een kunstzinnig streven dat het gebruikelijke overtreft".
- De beschrijving van de erfgoedelementen en -kenmerken werd aangepast in het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit. In de zinsnede "bijkomend ondersteund door een witgeschilderde ijzeren of betonnen draagstructuur" werd het woordje 'witgeschilderde' vervangen door 'geschilderde'.
- In het ministerieel besluit werd toelatingsplicht 4° e) aangevuld met het woord 'smeedijzer'.

#### **1.4. Opmerkingen van de zakelijkrechthouder(s)**

De opmerkingen werden gevraagd op 6 juni 2023.

De zakelijkrechthouders gaven geen opmerkingen over deze bescherming.

De afdeling Kust van het agentschap Maritieme Dienstverlening & Kust meldde op 5 juli 2023 geen bezwaren te hebben tegen deze bescherming.

De Vlaamse Vervoersmaatschappij De Lijn bracht geen opmerkingen uit.

Conclusie: de opmerkingen hebben geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

#### **1.5. Conclusie voorafgaand aan de voorlopige bescherming**

De uitgebrachte adviezen en de opmerkingen van de zakelijkrechthouders hebben invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit. Het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit werden als volgt aangepast:

- Toevoeging van de artistieke waarde in inhoudelijk dossier en ministerieel besluit: "Het gaaf bewaarde tramhokje langs de kusttramlijn is uniek omwille van de late art-nouveaustijl. Dit ontwerp wijkt duidelijk af van andere eerder functionalistisch opgevatte tramhokjes. De

- toepassing van de late art-nouveaustijl bij een tramhokje, een bij uitstek utilitair gebouwentype, getuigt dan ook van een kunstzinnig streven dat het gebruikelijke overtreft”.
- Aangepaste beschrijving van de erfgoedelementen en -kenmerken in inhoudelijk dossier en ministerieel besluit. In de zinsnede “bijkomend ondersteund door een witgeschilderde ijzeren of betonnen draagstructuur” werd het woordje ‘witgeschilderde’ vervangen door ‘geschilderde’.
  - In het ministerieel besluit werd toelatingsplicht 4° e) aangevuld met het woord ‘smeedijzer’.

## **2. Adviezen en bezwaren uitgebracht na de voorlopige bescherming en voorafgaand aan de definitieve bescherming**

### **2.1. Openbaar onderzoek en hoorrecht**

De gemeente Bredene organiseerde het openbaar onderzoek van 22 september 2023 tot en met 22 oktober 2023. Het proces-verbaal maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Tijdens het openbaar onderzoek werden geen bezwaren ingediend.

Geen enkele zakelijkrechthouder beriep zich op het hoorrecht en vroeg gehoord te worden door het agentschap.

### **2.2. Conclusie**

Aangezien er geen adviezen of bezwaren werden uitgebracht na de voorlopige bescherming en voorafgaand aan de definitieve bescherming, werden het inhoudelijk dossier noch het ministerieel besluit aangepast na de voorlopige bescherming.